

Protocol afwijking van de onderwijstijd

in verband met lichamelijke of psychische redenen

Document kenmerken

Naam document: Protocol `afwijking van de onderwijstijd`
Behorend bij werkdocument; `Traject Onderwijstijd op Maat`
Norm: Artikel 12 WEC
Status: Definitief
Versie: 1.0
Opdrachtgever: directie onderwijs
Auteur: Annemieke Harreman
Datum opstelling: 26 september 2018
Evaluatiedatum: 1 juli 2019

juli - september 2018;

Aangepast aan nieuwe wetgeving dd 01-08-2018, na afstemming met inspectie

Bijgewerkt nav uitkomst; [`Handreiking Ingrado; Onderwijs, zorg en Leerplicht`](#),
november 2018

Inhoud

Formele definitie	3
1 Een thuiszitter	3
2 Wanneer vraag je ontheffing aan?	4
3 Traject Maatwerk Onderwijstijd.....	8
4 Planning:	9
5 Werkwijze:.....	11
6 Bijlage 1;	12
6.1 Verklaring behandelaar/ arts ivm de noodzaak tot Traject Onderwijstijd op Maat (TOM).....	12
7 Bijlage II	13
7.1 FORM Toestemming informatie verstrekking	13
8 Bijlage III	14
8.1 Weekindeling Traject Onderwijstijd op Maat (TOM);	14
9 Bijlage IV	15
9.1 Weekplanning Lesstof.....	15
10 Bijlage IV.....	16
10.1 Stappenplan;	16

Formele definitie

1 Een thuiszitter

Langdurig relatief verzuim (oude benaming: “thuiszitters”): leerlingen die ingeschreven staan op een school, maar vier weken of langer aaneengesloten verzuimen.
(Dit is conform de definitie van het ministerie van OCW)

Onder het begrip `thuiszitter` vallen binnen Yulius Onderwijs de leerlingen die helemaal niet op school kunnen / willen komen.

Zodra er weer contactmomenten zijn en we kunnen gaan werken aan een (voorzichtige) opbouw van het onderwijsprogramma spreken wij niet meer over een thuiszitter maar over een

Traject Onderwijstijd op Maat (TOM).

afwijking van de onderwijstijd;		
reden;	Actie	Wie is betrokken
Ziek (psychisch danwel lichame- lijk)	Ouders overhandigen een medische verklaring (van behandelend arts of psychiater) Vervolgens maakt casemanager met ouders èn leerplicht afspraken omtrent het onderwijsaanbod. TOM wordt ingezet. (volgens protocol)	- Ouders - Leerling - Medisch deskundige - Leerplicht - School - Behandelaar - Andere betrokkenen
Verstoorde schoolgang door; Psychiatrische problemen Gedragsproblemen Thuisproblematiek	Noodzaak tot samenwerking / aanmelding onderwijs - zorg wordt beoordeeld door de CvB en zo nodig geactiveerd. TOM wordt ingezet. (volgens protocol)	- Ouders - Leerling - Leerplicht - school (onderwijsconsulent) - contactpersoon SWV - contactpersoon zorg

2 Wanneer vraag je ontheffing aan?

STAATSCOURANT 1 Staatscourant 2018 nr. 42600 30 juli 2018;

Vanaf 1 augustus 2018 is het ook voor scholen voor primair onderwijs mogelijk een aanvraag in te dienen voor afwijking van de onderwijstijd in verband met lichamelijke of psychische redenen.

Tegelijkertijd is er een aanvullende waarborg geïntroduceerd voor deze specifieke groep kwetsbare leerlingen in het voortgezet onderwijs. Voor leerlingen met lichamelijke en psychische problemen (en alleen voor deze leerlingen) gelden per 1 augustus 2018 op grond van het nieuwe zevende lid van artikel 6g van de WVO aanvullende voorwaarden waaraan het bevoegd gezag moet voldoen wanneer aan deze leerlingen minder onderwijstijd wordt aangeboden.

Deze beleidsregel regelt onder welke voorwaarden afwijking van de onderwijstijd is toegestaan in de sectoren primair en speciaal onderwijs en aan welke aanvullende criteria vo-scholen moeten voldoen voor een specifieke groep leerlingen.

2.1 Moet ik een ontheffing aanvragen?

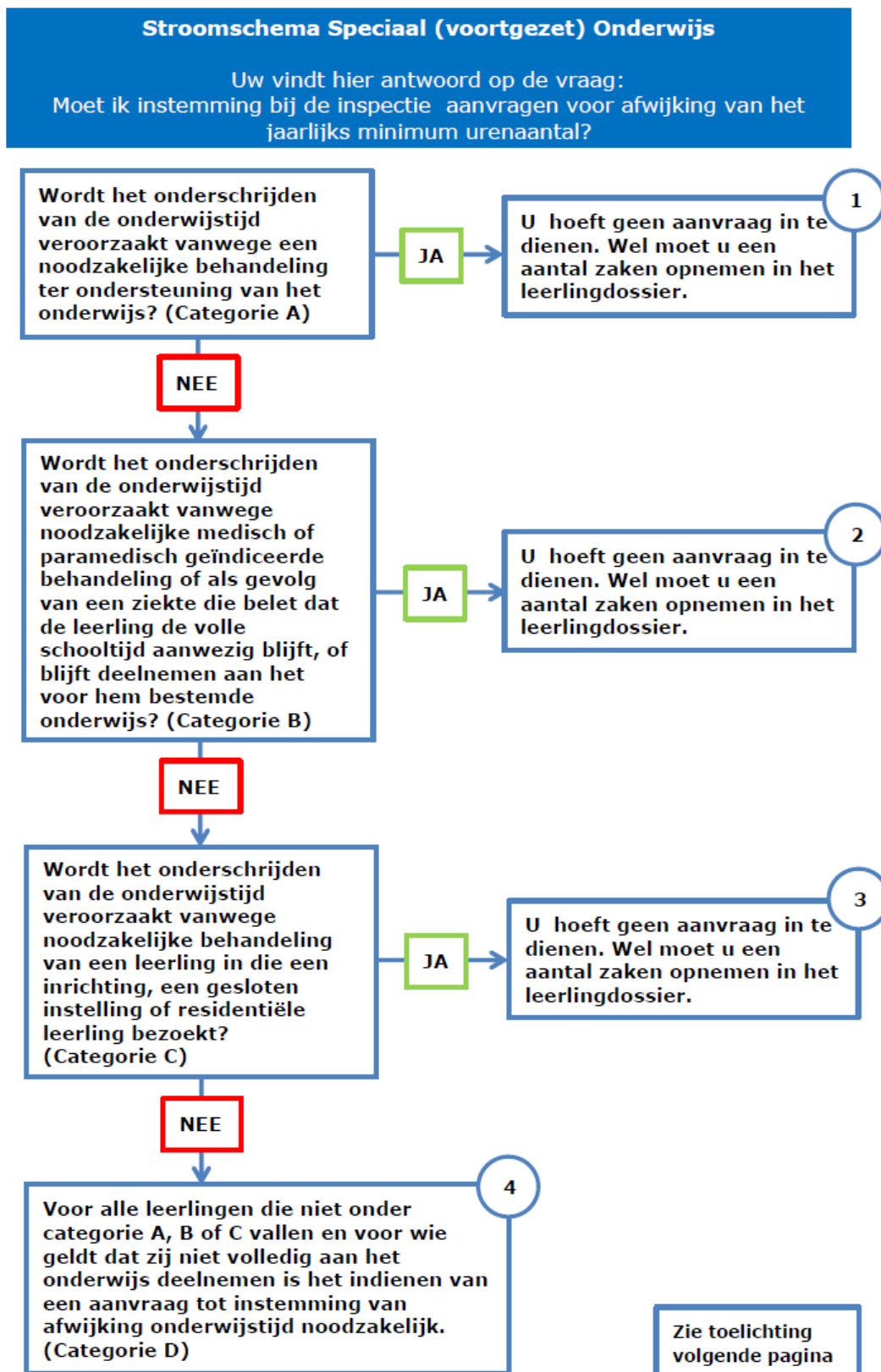
Een ontheffing is niet altijd noodzakelijk om af te mogen wijken van regelgeving uit de WEC. In veel gevallen is het voldoende dat het bevoegd gezag van een school documenten en verklaringen bezit die aantonen dat een ontheffing noodzakelijk is.

U kunt vanaf nu eenvoudig bepalen of u voor een leerling een ontheffing aan moet vragen. Gebruik daarvoor de stroomschema's.

De stroomschema's geven antwoord op de volgende vragen:

- Moet ik een ontheffing aanvragen voor de onderschrijding van het jaarlijks minimum uren-aantal?
- Kan ik een leerling eerder op school toelaten?
- Kan ik een leerling na zijn/ haar twintigste verjaardag op school ingeschreven laten staan?

2.2 Stroomschema → nieuwe versie; september 2018

2.3 Toelichting op het Stroomschema

<p>1 Categorie A</p>	<p>Voor deze categorie leerlingen, waarvoor een behandeling ter ondersteuning van het onderwijs noodzakelijk is, hoeft geen aanvraag te worden ingediend wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bevoegd gezag kan aantonen dat de commissie van onderzoek (bij instellingen) samen met de behandelaars van de school de behandeling noodzakelijk achten en • Het bevoegd gezag heeft in het OPP vastgelegd op welke wijze de behandeling ondersteunend is voor het onderwijs. <p>Een aanvraag is in deze gevallen niet nodig omdat de behandelingsduur hiermee is gekwalificeerd als onderwijstijd. Hierdoor kan geen afwijking van het minimum aantal uren onderwijs ontstaan.</p>
<p>2 Categorie B</p>	<p><i>De b-categorie betreft leerlingen die onder schooltijd een medisch of paramedisch geïndiceerde behandeling moeten ondergaan en om die reden gedurende die tijd niet deelnemen aan de in beginsel wel voor die leerling bestemde onderwijsactiviteiten, of leerlingen die als gevolg van een chronisch vermoeidheidssyndroom of een andere aandoening op medische grond niet in staat zijn de volledige schooltijd op school aanwezig te zijn of aan de lessen deel te nemen.</i></p> <p><i>Dit zijn dus de leerlingen die op grond van artikel 11 onder d Lpw worden ziek gemeld.</i></p> <p><i>De b-categorie betreft uitsluitend tijdelijke lichamelijke/medische belemmeringen, met uitzondering van chronische ziekten.</i></p> <p>Artikel 11 onder d Lpw Ziekte jongere <i>Bij een lichamelijke/medische grond kan de jongere (deels) ziek gemeld worden. De school blijft verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs. Indien de ziekte langdurig is zal de school in overleg met de Jeugdarts en eventuele andere betrokkenen een onderwijsplan opstellen waarin staat hoe het onderwijs georganiseerd kan worden in relatie tot de belastbaarheid van de leerling. Leerplicht heeft geen rol in deze constructie en hoeft ook geen vrijstelling te verlenen.</i></p> <p><i>Aangezien de afwezigheid geoorloofd is, hoeft de school deze leerling niet te melden bij leerplicht.</i></p>
<p>3 Categorie C (alleen residentiële leerlingen)</p>	<p>De derde categorie leerlingen is de groep leerlingen die een inrichting, een gesloten instelling of een residentiële instelling als bedoeld in artikel 71c, lid 1 en 2, van de WEC bezoeken waarmee de school een samenwerkingsovereenkomst als bedoeld in die bepaling heeft gesloten.</p> <p>De inspectie stemt in deze gevallen zonder voorafgaande aanvraag in met afwijking van het wettelijk minimum aantal uren onderwijs, indien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de school in het bezit is van een verklaring van de verantwoordelijke behandelaar van de therapie- verzorgende residentiële instelling waaruit blijkt dat de gevraagde beperking van het aantal uren onderwijs in het belang van de ontwikkeling van de leerling noodzakelijk is en • indien uit die verklaring blijkt om hoeveel uren behandeling onder schooltijd het gaat en op welke tijdstippen deze plaatsvindt. <p>Deze verklaring dient in het dossier van de leerling te zijn opgenomen.</p>
<p>4 Categorie D</p>	<p>andere situatie dan onder a, b, c.</p> <p><i>De d-categorie betreft alle andere leerlingen die zijn ingeschreven op een school voor speciaal onderwijs, een basisschool of een school voor voortgezet onderwijs voor wie geldt dat zij vanwege lichamelijke en/of psychische redenen gedurende een langere periode niet volledig aan het onderwijs kunnen deelnemen.</i></p> <p><i>In deze gevallen is er geen rol voor de leerplichtambtenaar omdat dit een zaak is tussen ouders, school en inspectie.</i></p>

In de situaties onder a, b en c hoeft geen instemming met de afwijking van de onderwijstijd te worden aangevraagd. Bij categorie d wel. In de aanvraag die bij de inspectie wordt ingediend moet het bevoegd gezag van de school het volgende opnemen:

1. voor hoeveel uren per week en gedurende welke periode in het schooljaar de afwijking wordt aangevraagd;
2. dat voor de leerling een ontwikkelingsperspectief (opp) is opgesteld dat aan de vereisten genoemd in de beleidsregel voldoet;

Daarvoor neemt het bevoegd gezag in het OPP het volgende op:

- waarom deze afwijking volgens deskundigen noodzakelijk is. In het speciaal onderwijs is dat de commissie voor de begeleiding (scholen);
 - waaruit de afwijking van het programma van de leerling bestaat en om hoeveel uren onderwijstijd per week en over het betreffende schooljaar het gaat;
 - voor welke periode binnen het lopende schooljaar deze afwijking geldt;
 - welk onderwijsprogramma de leerling op school volgt en welk onderwijs en/of welke ondersteuning aan de leerling wordt geboden gedurende de uren dat deze niet op school is;
 - op welke wijze het planmatig toewerkt naar het volgen van het volledig aantal geprogrammeerde uren onderwijs door de leerling.
3. in het voorkomende geval: dat eerder is verzocht om afwijking van de onderwijstijd.

Zorg en onderwijs moeten op elkaar afgestemd zijn en de inspectie houdt hier toezicht op. Deze afwijking onderwijstijd garandeert de combinatie van zorg en onderwijs, maar ook de terugkeer van de jongere naar school omdat er een OPP ligt en een plan voor de terugkeer naar het onderwijs.¹

¹ Handreiking Ingrado; Onderwijs, zorg en Leerplichtwet, November 2018

3 `Traject Onderwijstijd op Maat` Yulius Onderwijs

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat alle kinderen onderwijs volgen op school. Op school ontmoeten ze andere leerlingen, sluiten ze vriendschappen en verwerven ze belangrijke sociale en maatschappelijke competenties.

Soms kunnen kinderen echter vanwege psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk of gedeeltelijk niet naar school. In een aantal gevallen kan het nodig zijn om aan individuele leerlingen met lichamelijke of psychische problemen maatwerk te bieden door af te wijken van het verplichte aantal uren onderwijstijd.

De toestemming om af te wijken geldt voor het lopende schooljaar. Na een jaar wordt de situatie van de leerling en de aanpak in het OPP geëvalueerd. In beginsel moet een leerling binnen een schooljaar weer het volledige schoolprogramma kunnen volgen. Wanneer het binnen dat schooljaar niet gelukt is om de leerling weer het volledige onderwijsprogramma op school te laten volgen, moet het bevoegd gezag bij de daarop volgende aanvraag extra motiveren wat het er aan doet om alsnog aan dat vereiste te voldoen.

Doel; Leerlingen een dermate passend zorg / onderwijs aanbod aanbieden dat de ontwikkeling op didactisch en sociaal-emotioneel gebied wordt gecontinueerd.

Traject wordt ingezet om volledige terugkeer naar het onderwijs binnen 1 jaar te realiseren.

4 Planning:

- 4.1 Leerling wordt aangemeld bij de CvB van de locatie.
Leerling kan aangemeld worden door;
- CvB-lid
 - Het samenwerkingsverband
 - Leerplicht
 - onderwijsconsulent
 - betrokken hulpverlening
 - ouders
- 4.2 Aanmelding wordt besproken binnen de CvB, case-manager wordt aangesteld. Bovenschools Directeur wordt geïnformeerd.
Handelingsdeel in OPP wordt aangepast (verwijzen naar plan `afwijking van de onderwijstijd`).
- 4.3 Er volgt een Intakegesprek met de leerling, ouders en eventueel betrokken hulpverlening.
Ouders en leerling maken actief deel uit van de integrale aanpak en geven toestemming voor het uitwisselen van gegevens.
* toestemmingsformulier informatieverstrekking (bijlage 2)
- Doel van het intakegesprek is;
- + wederzijdse kennismaking
 - + afspraken maken om een traject in gang te kunnen zetten om terug te kunnen keren binnen het onderwijssysteem / danwel andere vormen van dagbesteding.²
- *weekindeling Afwijking van de onderwijstijd (Bijlage III)
- 4.4 De casemanager stelt in samenspraak met ouders/verzorgers en indien mogelijk de betrokken behandelaar / zorgverlener het plan van aanpak op.
- 4.5 Dit plan wordt ter informatie en goedkeuring voorgelegd aan de ouders, leerling en CvB. Ouders / verzorgers tekenen voor akkoord.
Verder kan het plan van aanpak ter informatie gedeeld worden met de andere betrokkenen.
- 4.6 Plan van aanpak wordt ingevoerd in het handelingsdeel van het OPP.

² Aanbeveling vanuit doorzettingsmacht
Werk bij de casusbesprekingen met verschillende scenario's, waarin bijvoorbeeld ook dagbesteding of Toeleiding naar werk mogelijke opties zijn voor een zinvolle `dagbesteding`

- 4.7 OPP en plan van aanpak wordt verstuurd naar de kwaliteitsadviseur. Deze beoordeelt of aanvraag tot ontheffing bij de inspectie van het onderwijs gewenst danwel noodzakelijk is.
- 4.8 1^e afspraak voor individuele begeleiding wordt gemaakt.
- 4.9 De casemanager werkt het plan van aanpak verder uit.
 - frequentie van contactmomenten
 - Inhoud van de te behandelen lesstof (hoeveel en welke vakken / niveau)
 - Weekplanning voor huiswerk wordt gemaakt. (Bijlage IV)
- 4.10 Case-manager houdt logboek bij in het digitale leerlingvolgsysteem .
Hier worden contactmomenten en afspraken bijgehouden.
- 4.11 Alle andere benodigde documenten worden in ditzelfde systeem opgeslagen.

5 Werkwijze:

- 5.1 Case-manager onderhoudt contacten met het gehele systeem (ouders / hulpverlening / leerplicht).
- 5.2 Traject Onderwijstijd op Maat (TOM) start met minimaal 1 contactmoment per week.
Traject start met het investeren in de relatie en opbouwen van wederzijds vertrouwen.
Naast de didactische uitleg zijn persoonlijke gesprekje onderdeel van het wekelijkse contactmoment.
- 5.3 De leerling is mede-eigenaar van het te lopen traject. Hij denkt mee over ;
 - welk vak(ken) hij het eerst wil gaan werken.
 - hoe de uitbreiding in tijd en hoeveelheid werk eruit gaat zien.
 - hoe de leerling de tijd welke hij niet op school aanwezig is invult (andere vormen van dagbesteding als huiswerkopdrachten / sport / vrijwilligerswerk ed)
- 5.4 De casemanager maakt vòòr of tijdens ieder contactmoment een overzichtelijke weekplanning waar de te maken lesstof in wordt genoteerd. (Bijlage IV)
- 5.5 Case manager houdt digitaal logboek bij in het leerling volgsysteem waar alle contactmomenten en afspraken worden bijgehouden.
- 5.6 Binnen een termijn van 6 weken wordt een evaluatiemoment gepland met de leerling zelf / ouders verzorgers en case-manager.
Er wordt in dit gesprek geëvalueerd hoe de afgelopen periode is verlopen en het plan (met uitbreiding) voor de komende periode wordt opgesteld.

Belangrijk daarbij is dat *de ambitieuze verwachting* vanuit school altijd gebaseerd is op uitbreiding . Dit mag in kleine stappen maar binnen ieder tijdvak van 6 weken moet er progressie in aanbod en/of tijd geboekt zijn.

Op het moment dat het afgesproken traject niet haalbaar blijkt te zijn wordt een groot Overleg gepland met alle betrokken partijen (inclusief leerplicht) waarin besproken zal worden welke extra hulp nodig is of ingezet zal gaan worden.

Deze onderbouwde evaluatie is terug te vinden in het OPP.

Bovenschool Directeur bespreekt tijdens de maandrapportages de lopende TOM trajecten met de schooldirecteur.

6 Bijlage 1;

- 6.1 Verklaring behandelaar/ arts ivm de noodzaak tot Traject Onderwijstijd op Maat (TOM)

7 Bijlage II

7.1 FORM Toestemming informatie verstrekking

Hiermee geeft ondergetekende

- toestemming aan _____ tot het verstrekken en opvragen van informatie omtrent:
 geen toestemming _____ tot het verstrekken en opvragen van informatie omtrent:

naam leerling:	
geboortedatum:	

aan:

	functie	Naam
☐	huisarts	
☐	specialist	
☐	school	
☐	apotheek	
☐	verwijzer	
☐	anders, namelijk	

Graag aanvinken welke opties van toepassing zijn en de naam van de betreffende functie invullen.

die nodig is voor onderzoek/behandeling en/of ter ondersteuning van de cliënt.

Datum ondertekening:	
cliënt (indien 12 jaar of ouder)	wettelijk vertegenwoordiger (bij cliënten jonger dan 16 jaar)
naam:	naam:
handtekening	Handtekening

8 Bijlage III

8.1 Weekindeling Traject Onderwijstijd op Maat (TOM);

Naam ; Geb datum ; Leerjaar/ niveau ;					
Datum	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Hoe ziet de week er uit; <ul style="list-style-type: none"> - contactmoment school - contact moment zorg (indien betrokken) - andere vormen van `dagbesteding` (stage/(vrijwilligers)werk/sport /ed) 					

Akkoord dd: - - ;		
Ouders / verzorgers	casemanager	Leerling

9 Bijlage IV

9.1 Weekplanning Lesstof

Week	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Nederlands					
Engels					
Rekenen					
Wiskunde					
Maatschappijleer					
Afspraak volgende contactmoment:					

10 Bijlage IV

10.1 Stappenplan;

